

К.мед.н. Печеряга С.В.

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», Україна

ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АКУШЕРСТВІ

В даний час перед медичною освітою стоїть ряд проблем, в тому числі, збільшення кількості студентів, зміна їх переваг щодо стилю навчання і необхідність зменшення розриву між теорією і клінічною практикою. Крім того, все більше уваги приділяється безпечності пацієнтів, етичним питанням, збільшенню відповідальності медичних працівників, високому рівню необхідної професійної кваліфікації та швидкої еволюції процедур і методів. Все це вимагає адаптації навчальних програм з використанням усіх наявних освітніх інструментів [1, 3]. У той же час традиційні форми медичної освіти не пропонують особливого процесу для забезпечення цілком безпечної і ефективної підготовки перед тим, як медичний працівник почне активно працювати з пацієнтами. Крім того, сучасні форми контролю рівня компетентності лікарів є іноді непослідовними або недостатніми [2, 5]

Також високий рівень показників материнської і перинатальної смертності змушують викладачів кафедр акушерства та гінекології вищих медичних навчальних закладів постійно підвищувати якість підготовки майбутніх лікарів, в тому числі і за рахунок запровадження нових форм навчання, серед яких симуляційні технології займають одне з провідних місць. Основними причинами материнської смертності є екстрагенітальні захворювання, акушерські кровотечі, ускладнення, які пов'язані з тромбоемболітичними та септичними станами [1]. З огляду на сказане в підготовці студентів з дисципліни акушерство та гінекологія необхідний інноваційний підхід, адже потрібно вчити майбутніх лікарів швидко й вміло реагувати на складні та високостресові ситуації, які пов'язані з цією професією. Велике значення при цьому має питання відпрацювання студентом практичних

навичок під час його роботи в палаті, пологовому залі, наданні невідкладної медичної допомоги в разі виникнення тієї чи іншої гострої клінічної ситуації. З огляду на складнощі, які є сьогодні з роботою студента біля ліжка хворого, великої актуальності набувають симуляційні технології навчання з використанням фантомів симуляторів, роботів симуляторів, віртуальних симуляторів. Головне завдання навчання на симуляторах складається з декількох складових: відпрацювання практичних навичок, вміння працювати в команді, усунення психологічних блоків.

При ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» створено симуляційний центр, який обладнаний сучасними фантомами та тренажерами. Викладачами кафедри акушерства, гінекології та перинатології згідно графіку проводяться заняття зі студентами 5-6 курсів в пологовій залі симуляційного центру, де є сучасний багатофункціональний манекен імітації пологів "Ноель", що дозволяє моделювати клінічні ситуації з великим ступенем реалістичності за розробленими співробітниками кафедри симуляційними сценаріями, при відпрацюванні яких відбувається засвоєння навичок командної роботи при наданні екстреної допомоги. У роботі беруть участь: оператор, керуючий параметрами робота-симулятора, і викладач, що оцінює дії учнів. При відпрацюванні сценарію надання медичної допомоги увага приділяється не тільки акушерській тактиці, але і навичкам командної взаємодії, інформаційного забезпечення, спілкування лікаря з пацієнтом, подолання психологічних бар'єрів. Після проведення всіх необхідних маніпуляцій на симуляторі проводиться дебрифінг, на якому відбувається детальне обговорення лікувально-діагностичної тактики та отриманих результатів, аналіз і розбір зроблених помилок студентами для їх усунення. Студент отримує уявлення про те, де він зробив помилку і на що варто робити акцент в подальшому, а викладач на підставі отриманих результатів зможе надати більш докладне і грамотне пояснення.

Манекен-симулятор дозволяє вивчати особливості перебігу та основні принципи ведення пологів за періодами, розробляти тактику ведення

фізіологічних та патологічних пологів в залежності від обраного сценарію і від заданих параметрів і / або ускладнень під час пологів.

Таким чином, впровадження імітаційних навчання дозволяє зробити сучасне медичне освіту більш ефективним [4]. Освітні технології симуляції навчання дають можливість освоїти необхідні для трудової діяльності практичні навички, включаючи рідкісні та екстрені ситуації, сприяючи прийняттю ефективних рішень і поліпшення якості надання медичних послуг. Симуляційні технології в акушерстві та гінекології є не тільки складовою частиною клінічної підготовки студентів, вони дозволяють формувати клінічне мислення на високому і мотивованому рівні, а також набувати навиків роботи в команді. Зазначене сприяє підвищенню рівня вітчизняної медицини.

Література:

1. Лехан В.М. Перинатальна смертність в Україні: досягнення та проблеми / В.М. Лехан, В.Г. Гінзбург // Україна. Здоров'я нації.– 2012.–Т.1, №1(21). – С.15–25.
2. Артьоменко В.В. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В.В. Артьоменко, С.С. Семченко, О.С. Єгоренко та ін. // Одеський медичний журнал. – 2015. – №6. – С. 67–74.
3. Тутченко М.І. Симуляційні технології в навчанні студентів-медиків практичним навичкам / М.І. Тутченко, Я.М. Сусак // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2013. – Т.13, Вип. 4 (41). – С. 326–327.
4. Берлінська Л.І. Впровадження симуляційних технологій в медичній практиці / Л.І. Берлінська, Д.Ф. Караконстантин, Д.А. Новіков // Управління якістю підготовки фахівців: матеріали Ювілейної ХХ міжнар. наук.) метод. конф. (24.04.2015, м. Одеса). – С. 206–207.
5. Коренев С.В. Опыт организации симуляционного обучения студентов высшего медицинского образования / С.В. Коренев, Д.А. Свирский, М.П. Чупров, Е.Г. Князева // Виртуальные технологии в медицине. – 2016. – №2 (16). – С. 7–9.